

IV Col·loqui Internacional Problemes i Mètodes de Literatura Catalana Antiga. *Història i llegenda al Renaixement* (Universitat de Girona, 8-11 de juliol del 2002). — Tractar d'humanisme en una sala gòtica pot semblar a cop d'ull un despropòsit o bé una eventualitat paradoxal; però ben mirat, aquesta mateixa circumstància devia ser la que ben sovint vivien els humanistes mateixos quan als segles xv i xvi conspiraven per dur a terme accions destinades a canviar el seu entorn cultural, com ara l'arquitectura de la sala mateixa que aleshores potser els acollia. Doncs bé: això és el que ha tingut lloc durant quatre dies de l'estiu del 2002 dins del marc singular de la recentment remodelada sala capitular —ara Sala de Graus— del convent de Sant Domènec de Girona, seu de la Facultat de Lletres de la UdG, perquè allà s'ha desenvolupat l'edició darrera del Col·loqui Internacional Problemes i Mètodes que la Secció Francesc Eiximenis de l'Institut de Llengua i Cultura Catalanes de la UdG organitza cada any —des del 1992, ara ha fet justament deu anys— i on s'alternen la Història de la Llen-

gua i la Literatura Catalana Antiga, en aquesta ocasió dedicada a la literatura llatina produïda als Països Catalans durant el renaixement, i més concretament al gènere historiogràfic. Amb el títol *Història i llegenda al Renaixement* i dirigit per Mariàngela Vilallonga —ben abrigada per un equip de col·laboradors eficacíssims—, el Col·loqui ha disposat d'una nòmina brillant d'investigadors internacionals i d'una participació ben nodrida de comunicacions (vint-i-set), a l'hora que ha gaudit d'una notable presència de públic. Els objectius que perseguia l'organització amb la convocatòria eren fonamentalment dos: com destriar llegenda i història, aspectes que fluctuen entre la cohabitació íntima i la repulsió vehement en els textos renaixentistes, i alhora avançar en l'estudi de la historiografia humanística, especialment en el coneixement de les relacions entre els humanismes català, castellà i italià. Ambdós propòsits han presidit, certament, les quatre jornades intenses d'erudició compartida i de debat intel·lectual per on ha transcorregut el Col·loqui que comentem. Pensem que amb aprofitament total dels assistents.

Es van encarregar sis ponències a especialistes internacionals de reconegut prestigi i mestratge en les matèries objecte d'estudi. A partir d'elles es van estructurar sis blocs temàtics dins dels quals es van inserir les comunicacions més afins. El primer dels blocs, encapçalat per la ponència de Jocelyn N. Hillgarth (Pontifical Institute of Mediaeval Studies de Toronto) *Els visigots, realitat i llegenda*, va tenir com a eix temàtic la historiografia que va generar l'edat mitjana i el renaixement sobre els reis gots, així com l'anàlisi d'aspectes diversos de la narrativa medieval catalana en les cròniques. El segon bloc, vertebrat entorn de la ponència de Joan F. Alcina (Universitat Rovira i Virgili), *Aventures d'un impressor a Tarragona: Felip Mei i Antoni Agustín*, va incidir en el paper que van representar la impremta i els impressors al Cinccents, a l'hora que tractà d'algunes llegendes al voltant de cercles i personatges medievals a la Corona d'Aragó. El tercer es va centrar en la historiografia en llengua catalana als segles XVI i XVII i va ser obert per la ponència d'Eulàlia Duran (Universitat de Barcelona) *La funció de les llegendes en la historiografia*. L'humanisme europeu en llengua llatina va ser el motiu que va unificar el quart bloc, encetat per la ponència de Massimo Miglio (Università della Tuscia, Itàlia) *Identità dell'umanesimo romano*. El cinquè bloc incidí principalment en l'humanisme llatí hispànic i en les llegendes locals creades per influència de l'humanista italià Giovanni Nanni, més conegut com a Annio de Viterbo; fou encapçalat per la ponència de José M. Maestre (Universidad de Cádiz) *Las traducciones alcalaínas del «Opus de rerum Hispaniae memorabilibus» del humanista italiano Lucio Marineo Sículo*. Finalment, el darrer dels blocs tractà especialment de la relació que guarden algunes obres de poesia i de preceptiva del renaixement amb les llegendes; va ser tancat per Francisco Rico (Universitat Autònoma de Barcelona) amb *Petrarca, o la vida como leyenda*, ponència que va clausurar el Col·loqui.

En l'endemig, va tenir lloc la Taula rodona *Edició de textos llatins humanístics* on José M. Maestre, Àlex Coroleu, Lluís Lucero, Antoni Cobos i Mariàngela Vilallonga van debatre sobre els criteris que han de guiar la investigació i publicació d'aquests materials. També en el decurs del Col·loqui va tenir lloc l'acte de donació que va fer el professor emèrit de la Universitat de Nottingham Robert Brian Tate del fons historiogràfic de la seva biblioteca personal a la Universitat de Girona; compta amb un miler de volums sobre historiografia, humanisme i renaixement europeus, i materials diversos, d'enorme vàlua i interès.

Les ponències i comunicacions presentades al Col·loqui així com les exposicions de la Taula rodona apareixeran publicades per CCG Edicions de Girona en el volum *Història i llegenda al Renaixement*, coordinat per Mariàngela Vilallonga i Daniel Ferrer. [P. Val.]